

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. mevrouw T. van Ark, staatssecretaris SZW
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

datum Uw kenmerk Uw brief van Ons kenmerk Bijlagen
motie

Onderwerp
zorgen over vervanging loonkostensubsidie door loondispensatie

Geachte mevrouw van Ark,

Namens het college van B&W en de gemeenteraad van de gemeente Houten deel ik met u onze zorgen over uw voornemen om de loonkostensubsidie voor werknemers met een arbeidsbeperking te vervangen door loondispensatie.

Inclusieve arbeidsmarkt

De afgelopen drie jaren hebben (organisaties van) werkgevers en werknemers, gemeenten, UWV en sociale werkbedrijven in onze regio zich ingespannen om voor zoveel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking een baan te creëren. Dat gaat goed.

Het instrument van loondispensatie staat wat ons betreft haaks op het uitgangspunt van de inclusieve arbeidsmarkt. Het zorgt er immers voor dat mensen via hun loonstrook geconfronteerd worden met het feit dat zij "anders" zijn en dus anders worden behandeld. Het instrument loondispensatie maakt het voor mensen met een arbeidsbeperking minder aantrekkelijk om aan het werk te gaan en kan er voor zorgen dat deze groep werknemers het gevoel krijgt er niet volledig bij te horen. Het heeft daarmee een demotiverend en stigmatiserend effect.

Mogelijkheden voor werkgevers die iets extra's willen doen voor hun medewerkers worden geconfronteerd met het feit dat dit onmiddellijk teniet wordt gedaan door de verrekeningen met hun uitkering.

Werken gaat minder lonen

U schrijft in uw hoofdlijnennotitie dat het kabinet de ambitie heeft dat mensen met arbeidsbeperkingen zoveel mogelijk aan het werk komen. Dit is niet hetzelfde als in het regeerakkoord benoemde uitgangspunt dat werken moet lonen. De vervanging van loonkostensubsidie door loondispensatie doet geen recht aan dit laatste uitgangspunt.

Bij loondispensatie koerst u aan op een aanvulling tot referentieminimumloon. Dit ontnemt mensen de mogelijkheid, zoals nu bij de loonkostensubsidie, om eenzelfde beloning met dezelfde arbeidsvoorwaarden te verkrijgen als hun gezonde collega. Voordelen zoals die van pensioenopbouw en rechten op werknemersverzekeringen, komen te vervallen. Hiermee komt naar onze mening de gelijkwaardigheid en daarmee het VN-verdrag inzake personen met een handicap in het gedrang. Of werk lonend is, wordt daarnaast ook afhankelijk van de persoonlijke omstandigheden: of zij een partner hebben met inkomen, of zij over vermogen beschikken en of zij andere inkomsten hebben. Tevens blijven mensen vallen onder het regime van de bijstand en blijven zij afhankelijk van de gemeentelijke sociale diensten. Dat vinden wij onwenselijk.

Vereenvoudiging voor werknemer?

Een van de genoemde argumenten is dat het voor werkgevers tot een vermindering van bureaucratische belasting mee zou brengen. Het effect van het invoeren van loondispensatie is echter dat de administratieve belasting wordt verlegd naar de kwetsbare doelgroep. Het effect zal zijn dat veel werknemers in een kwetsbare positie zèlf bij de gemeente een aanvulling op hun inkomen moeten gaan aanvragen en geconfronteerd gaan worden met verrekeningen en uitbetalingen op verschillende data. Zoals de staatsecretaris zelf aangeeft in de hoofdlijnen notitie Loondispensatie Participatiewet onder betaling bij loondispensatie blijkt dit niet makkelijk (of zelfs onmogelijk om) te vereenvoudigen. De verschillende soorten uitbetaling (netto voor uitkeringen en bruto voor loon) leiden bij de werknemer tot extra administratieve lasten en een verhoogde foutkans met bijbehorende complicaties.

Daarnaast gaat een groot deel van de groep er financieel op achteruit. Aanvulling tot aan het referentieminimumloon is immers lager dan aanvulling tot aan een cao-loon. Uit onderzoek blijkt dat de kans op (problematische) schulden toeneemt naarmate het inkomen lager is. Het hebben van (problematische) schulden leidt tot armoede met alle gevolgen van dien:

- Gemiddeld slechtere gezondheid
- Stress, korte termijn handelen en wantrouwen
- Sociale uitsluiting
- Viciëuze cirkel van armoede (effect van armoede op kinderen)

Daarnaast heeft het negatieve gevolgen voor de arbeidsmarktparticipatie. Schulden kunnen er toe leiden dat mensen minder snel aan de slag gaan of blijven.

Vereenvoudiging voor de werkgever?

Het systeem van loondispensatie sluit aan bij de manier waarop het UWV met Wajongers omgaat. Echter worden er op termijn geen mensen meer vanuit de Wajong naar een baan in het kader van de banenafpraak toegeleid omdat de toegang tot de Wajong drastisch is aangepast en er in de toekomst alleen mensen zonder arbeidsvermogen in de Wajong toegelaten zullen worden. Dat is dus een eindige situatie. De keuze voor een eenduidige systematiek is daarmee open en daarmee geen geldig argument voor het kiezen voor dit instrument boven het instrument van de loonkostensubsidie.

Uiteraard hebben wij begrip voor het streven van het kabinet en de wens van werkgevers om het instrumentarium voor alle doelgroepen te harmoniseren. Daar zijn we het ook mee eens. Het door u omschreven doel (vermindering van de bureaucratie, meer eenduidigheid voor werkgevers en daardoor vergroting van het arbeidsperspectief voor mensen met een arbeidsbeperking) wordt naar ons inzicht beter gediend bij de keuze voor het systeem van loonkostensubsidie voor alle doelgroepen.

U stelt dat de vervanging van loonkostensubsidie door loondispensatie extra ruimte creëert voor het realiseren van extra banen voor mensen die zijn aangewezen op werk in een beschutte omgeving. Dit betekent echter het inzetten van een besparing op de lonen van de ene groep werknemers met een arbeidsbeperking voor het realiseren van banen voor een andere groep werknemers met een arbeidsbeperking. Dit achten wij niet logisch en onwenselijk.

Tot slot betekent dit wederom een wijziging voor alle betrokkenen. Dit komt de betrouwbaarheid van de overheid en uitvoerbaarheid niet ten goede.

Net als u willen we het aantal banen voor mensen met een arbeidsbeperking verhogen. Wij verzoeken u uw keuze voor de loondispensatie te her overwegen en op basis van bovenstaande argumentatie te kiezen voor de loonkostensubsidie als instrument om mensen met een arbeidsbeperking te laten werken. Graag willen wij met u in gesprek om onze zorgen omtrent dit voornemen mondeling aan u toe te lichten.

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

H.S. den Bieman

W.M. de Jong

Bijlage(n) : - Motie gemeenteraad Houten